

Č.j. S 133/04-6840/04-ORP

V Brně dne 25. října 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 133/04 zahájeném dne 26. srpna 2004 z vlastního podnětu dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem správního řízení, společností Technické služby Prostějov, s.r.o., se sídlem Jihoslovanská 2169/28, Prostějov, PSČ 796 01, IČ 26224178, ve správním řízení zastoupeným advokátem JUDr. Zdeňkem Klapkou, se sídlem nám. T.G. Masaryka 8, Prostějov, PSČ 796 01, ve věci možného porušení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vydává toto

r o z h o d n u t í :

I.

Účastník řízení, společnost **Technické služby Prostějov, s.r.o.**, se sídlem Jihoslovanská 2169/28, Prostějov, PSČ 796 01, IČ 26224178, zastoupený advokátem JUDr. Zdeňkem Klapkou, se sídlem nám. T.G. Masaryka 8, Prostějov, PSČ 796 01, tím, že v době od 7. května 2004 do současnosti bez objektivně ospravedlnitelných důvodů odmítá uzavřít smlouvu o provádění obřadů posledního rozloučení v obřadní síni v Prostějově a poskytovat služby provádění obřadů posledního rozloučení v obřadní síni v Prostějově podnikateli Pavlu Makovému, s místem podnikání Antonína Slavíčka 3941/13, Prostějov, PSČ 796 04, IČ 49431463, zneužil svého dominantního postavení na trhu služeb provádění obřadů posledního rozloučení v civilní obřadní síni v Prostějově, čímž porušil ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, k újmě podnikatele Pavla Makového a konečných spotřebitelů – pozůstalých, kteří poptávali služby provedení obřadu posledního rozloučení v obřadní síni v Prostějově.

II.

Podle § 11 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jednání popsané pod bodem I. výroku tohoto rozhodnutí společnosti Technické služby Prostějov, s.r.o., se sídlem Jihoslovanská 2169/28, Prostějov, PSČ 796 01, IČ 26224178, do budoucna **zakazuje**.

III.

Za porušení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ukládá Úřad pro ochranu hospodářské soutěže společnosti Technické služby Prostějov, s.r.o., se sídlem Jihoslovanská 2169/28, Prostějov, PSČ 796 01, IČ 26224178 dle ustanovení § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů pokutu ve výši 1 500 000,- Kč (slovy: milion pět set tisíc).

Pokuta je splatná do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže u České národní banky, pobočka Brno, č. účtu 3754-24825-621/0710, konstantní symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede kmenová část daňového identifikačního čísla účastníka řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 13. května 2004 stížnost podnikatele Pavla Makového, provozovatele pohřební služby, s místem podnikání Antonína Slavíčka 3941/13, Prostějov, PSČ 796 04, IČ 49431463 (dále jen „PS Makový“), na jednání společnosti Technické služby Prostějov, s.r.o., se sídlem Jihoslovanská 2169/28, Prostějov, PSČ 796 01, IČ 26224178 (dále jen TSP“), ve věci odmítání provádění obřadů posledního rozloučení v městské obřadní síni v Prostějově (dále jen „obřadní síň“). Ve stejné věci obdržel Úřad dne 20.5.2004 rovněž stížnost Městského úřadu v Prostějově, odboru obecního živnostenského úřadu, a dne 24.6.2004 podnět Sdružení pohřebnictví v ČR, kde bylo vysloveno mimo jiné podezření na účtování rozdílných cen za provádění obřadů v obřadní síni pro zákazníky PS Makový a pro ostatní odběratele této služby ze strany TSP. Podnět ve věci účtování rozdílných cen za provedení obřadu v obřadní síni Úřad obdržel také dne 21.5.2004 od pana Jiřího Daňka, zákazníka PS Makový. K jednotlivým stížnostem byly přiloženy podklady nasvědčující dle stěžovatelů porušení zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), které PS Makový dále doplnila.

Na základě skutečností zjištěných v předběžném šetření, ze kterých vyplynulo důvodné podezření na porušení § 11 odst. 1 zákona, Úřad zahájil dne 26.8.2004 z vlastního podnětu správní řízení č.j. S 133/04 se společností TSP ve věci porušení § 11 odst. 1 zákona. Možné porušení zákona účastníkem řízení spatřoval v tom, že TSP bez objektivně ospravedlnitelného důvodu odmítly uzavřít smlouvu o zabezpečení obřadů posledního rozloučení v objektu obřadní síně na městském hřbitově Prostějov s PS Makový, a v tom, že TSP bez objektivně ospravedlnitelných důvodů uplatňují/uplatňovaly rozdílné podmínky při sjednávání, případně poskytování, služby provedení obřadu posledního rozloučení v objektu obřadní síně vůči jednotlivým odběratelům této služby.

V průběhu správního řízení si Úřad vyžádal podklady rozhodné pro posouzení dané věci, zejména smlouvy uzavřené mezi TSP a pohřebními službami, zápisy z jednání dozorčí rady TSP a z jednání Rady města Prostějova při výkonu působnosti valné hromady TSP, smlouvy uzavřené mezi TSP a městem Prostějov související s pronájmem a správou obřadní síně, informace o kontrole prováděné Českou obchodní inspekci a informace od pohřebních služeb, které odebíraly služby provádění obřadu v obřadní síni od TSP, a rovněž informace od vybraných pohřebních služeb k vymezení relevantního trhu. Proběhla ústní jednání za účelem poskytnutí informací PS Makový a pohřebními službami, jež mají uzavřenu smlouvu s TSP na provádění obřadů v obřadní síni v Prostějově. Dne 5.10.2004 proběhlo ústní jednání s účastníkem řízení. Některé informace poskytnuté ze strany TSP byly následně prověřeny v sídle společnosti TSP dne 12.10.2004.

V souladu s § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, bylo účastníku řízení umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí a způsobem jejich zjištění dne 14.10.2004. Účastník řízení svého práva využil a ke shromážděným podkladům se vyjádřil v Úřadem stanovené lhůtě.

Charakteristika účastníka řízení

Společnost **TSP** byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně, oddíl C., vložka 38133, dne 22.9.2000. Jediným společníkem této společnosti je město Prostějov. Předmětem podnikání TSP je mj. pohřební služba, správa a údržba nemovitostí, nakládání s odpady, čištění ulic a udržování veřejných prostranství.

Popis rozhodných skutečností:

Společnost TSP je na základě nájemní smlouvy ve znění pozdějších dodatků uzavřené dne 7.11.2000 s městem Prostějov nájemcem mj. objektu občanské vybavenosti - obřadní síně v Prostějově, jehož je město Prostějov vlastníkem. Tato smlouva nabyla účinnosti dne 1.1.2001 a je uzavřena na dobu neurčitou. Na základě této smlouvy je nájemce oprávněn dát pronajaté nemovitosti do podnájmu pouze s předchozím písemným souhlasem pronajímatele.

Společnost TSP dále uzavřela s městem Prostějov dne 19.12.2002 mandátní smlouvu pro správu, provoz a údržbu městského majetku a výkon dalších práv a povinností. Dle této smlouvy se TSP mj. zavazují zajistit pro město Prostějov správu, provoz a údržbu hřbitovů na území města Prostějova v souladu s obecně závaznou vyhláškou města Prostějova č. 60/2002, tj. Řádem veřejného pohřebiště a zákonem č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V rámci správy hřbitovů jsou TSP povinny rovněž provádět smuteční obřady. V rozsahu činnosti dle smlouvy je mandatář pověřen kromě jiného jednat za mandanta při zajišťování povinností vlastníka dle obecně platných předpisů vztahujících se ke svěřenému městskému majetku v rozsahu plné moci. Mandátní smlouva je uzavřena s účinností od 1.1.2003 do 31.12.2005.

Provozování veřejného pohřebiště je obecně upraveno v zákoně č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“), kde se v § 16 odst. 1 uvádí, že provozování veřejného pohřebiště je službou ve veřejném zájmu zajišťovanou obcí v samostatné působnosti nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností. Provozování veřejného pohřebiště zahrnuje výkopové práce související s pohřbením a exhumací, pohřbívání, provádění exhumací, ukládání, rozptýl a vsyp spopelněných lidských pozůstatků, správu a údržbu veřejného pohřebiště, včetně

komunikací a okolní zeleně, pronájem hrobových míst a vedení související evidence (§ 18 odst. 1). Zajišťuje-li provozovatel veřejného pohřebiště jeho provozování prostřednictvím jiné právnické nebo fyzické osoby, vztahují se na tuto osobu povinnosti, které tento zákon ukládá provozovateli veřejného pohřebiště (§ 18 odst. 2). Provozovatel pohřebiště je povinen se řídit řádem veřejného pohřebiště, který má rovněž upravovat způsob a pravidla užívání zařízení veřejného pohřebiště (např. obřadních síní) – viz § 19 zákona o pohřbnictví. V případě města Prostějov je řád veřejného pohřebiště upraven obecně závaznou vyhláškou města Prostějov č. 60/2002, dle níž je správce pohřebiště povinen poskytovat službu propůjčování obřadní síně (čl. 4 písm. h).

TSP jako správce obřadní síně **provádějí obřady v obřadní síni v Prostějově**, a to jak pro pohřební služby, tak pro konečné spotřebitele (pozůstalé). Provedení obřadu zahrnuje kompletní služby, tzn. zejména převzetí těla zesnulého, vystavení těla, umístění květinové výzdoby, zajištění hudby dle objednávky, zajištění řečníka a předání těla zpět pohřební službě, přičemž konkrétní rozsah služeb závisí na jednotlivé objednávce. TSP provádějí obřady v obřadní síni v Prostějově jednak na základě písemných smluv s pohřebními službami, které pravidelně poptávají tuto službu, a jednak zajišťují tuto službu jednotlivým „nepravidelným“ zákazníkům – pohřebním službám a pozůstalým *ad hoc* bez existence dlouhodobé písemné smlouvy.¹

V Prostějově a nejbližším okolí poskytují pohřební služby (převzetí těla zesnulého, přeprava a uložení těla do chladicích boxů, úprava zesnulého pro obřad, zajištění květinové výzdoby, zajištění rakve, **obstarání obřadu**, přeprava do krematoria apod.) čtyři pohřební služby včetně TSP. Z hlediska počtu obřadů obstarávaných těmito pohřebními službami v obřadní síni v Prostějově v roce 2003 Úřad konstatuje, že nejvýznamnějším soutěžitelem je PS Makový (cca 39 % všech obřadů), dále Václavková a spol. s r.o. (cca 27,6 % všech obřadů), TSP (cca 26,9 % všech obřadů) a pohřební služba Otakara Svobody (cca 5,3 % všech obřadů). Tyto pohřební služby obstarávají pro své klienty pravidelně obřady v obřadní síni v Prostějově, přitom však pouze TSP na základě smluv uzavřených s městem Prostějov (viz výše) obřady v obřadní síni provádějí.²

Obřady v obřadní síni pro tyto stálé odběratele TSP prováděly na základě smluv uzavřených se třemi subjekty, a to Sdružením, soukromou pohřební službou Václavková – Kratochvílová (Hospodářská smlouva č. 1/TSPV/2001 o úhradách smuteční obřadní síně, uzavřená dne 4.1.2001), PS Makový (Hospodářská smlouva č. 2/TSPV/2001 o úhradách smuteční obřadní síně, uzavřená dne 29.12.2000) a Svobodou Otakarem – pohřební služba (Hospodářská smlouva č. 3/TSPV/2001 o úhradách smuteční obřadní síně, uzavřená dne 29.12.2000). Co se týče PS Makový, dle jejího sdělení spolupracuje s TSP již od června 1998, kdy PS Makový vznikla.

Na základě těchto smluv se dodavatel (TSP) zavazoval umožnit provozovat smuteční obřady odběratelům v objektu obřadní síně na městském hřbitově. Smlouvy nabyly účinnosti dnem 1.1.2001 a byly uzavřeny na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou jeden měsíc, která počínala běžet dnem následujícím po doručení výpovědi druhé smluvní straně. Smlouvy upravovaly dohodu o ceně, která byla stanovena dle ceníku prací a služeb TSP, přičemž při

¹ Pojmem „**provádět**“ **obřad** je míněno provedení obřadu nájemcem obřadní síně, který jej uskutečňuje vlastními zaměstnanci v obřadní síni, kterou má v nájmu.

² Pojem „**obstarávat**“ **obřad** znamená zabezpečit provedení obřadu u nájemce obřadní síně, který jediný obřad provádí. Služby obstarání obřadu poskytují pohřební služby pro své zákazníky – pozůstalé, kteří si objednají provedení obřadu v obřadní síni, kde provádí obřady její nájemce.

změně cen měl být odběratel včas písemně informován. Dále smlouvy stanovily podmínky obstarávání a provádění obřadu (zajištění volného termínu obřadu na obřadní síni, doba příjmu zesnulých na obřadní síni), fakturaci, reklamaci, přejímku květin apod.

Samotné poskytování služby provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově se nelišilo v případě pohřební služby s uzavřenou písemnou smlouvou a pohřební služby, která žádala provedení obřadu *ad hoc*. Objednávka termínu obřadu byla uskutečněna na základě telefonické či osobní objednávky. Termíny obřadů byly stanoveny dle požadavků pohřební služby s tím, že pokud byl již požadovaný termín obsazen, byl nabídnut první následující volný termín. K využití kapacity obřadní síně přitom jednatel TSP uvedl, že za doby jeho působení v TSP nedošlo k tomu, že by TSP odmítly některou pohřební službu nebo občana z kapacitních důvodů a že jsou schopni zajistit termín v rámci jednoho týdne (spis str. 298). Cena za provedení obřadu byla stanovována na základě položkového ceníku TSP, který byl jednotný pro veškeré pohřební služby i pozůstalé. Po provedení obřadu byla vystavena faktura za poskytnuté služby na pohřební službu jako odběratele. K provedení obřadu bylo třeba doložit koncesní listinu k provozování pohřební služby a písemnou objednávku s údaji o zesnulém, pozůstalém, objednavateli pohřbu a požadavcích na obřad (např. požadavky na hudbu, řečníka apod.). Pohřební služby s uzavřenou smlouvou s TSP předkládaly k nahlédnutí živnostenské oprávnění již při uzavření smlouvy, ke konkrétnímu pohřbu jej pak již nemusely dokládat.

Dne 1.1.2002 nabyla účinnosti novela zákona o pohřebnictví č. 479/2001 Sb., která zpřísnila některé podmínky pro poskytování pohřebních služeb. Dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o pohřebnictví je provozovatel pohřební služby povinen ukládat lidské pozůstatky do doby pohřbení pouze v chladicím zařízení zajišťujícím trvalé udržení teploty v rozmezí 0 až +2 st. C a v případě, kdy lhůta od zjištění úmrtí prohlížejícím lékařem do pohřbení přesáhne 1 týden nebo kdy to vyžaduje stav lidských pozůstatků, v chladicím zařízení zajišťujícím trvalé udržení teploty nižší než -10 st. C. Dle § 29 odst. 1 téhož zákona právnická nebo fyzická osoba podnikající po dni nabytí účinnosti tohoto zákona na základě koncesovaných živností vydaných přede dnem nabytí jeho účinnosti je povinna předložit živnostenskému úřadu doklady ve smyslu § 6 a 13 nejpozději do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Dne 5.2.2004 byla PS Makový vyzvána dopisem TSP k předložení písemného potvrzení o uložení lidských pozůstatků v chladicím zařízení při teplotě nižší než -10 °C, pokud pohřbení přesáhne 1 týden od úmrtí nebo kdy to vyžaduje stav lidských pozůstatků, jak je uvedeno v zákoně o pohřebnictví s tím, že toto potvrzení bude vyžadováno vždy při převozu zesnulého do obřadní síně (spis str. 64).

K tomu PS Makový uvedla, že předala TSP vyjádření okresního hygienika v Prostějově, že její chladicí zařízení odpovídá požadavkům zákona o pohřebnictví, dále technickou zprávu k chladicímu boxu, přičemž v den předání dokumentů nebyly ze strany TSP PS Makový sděleny žádné další požadavky. Následně PS Makový chtěla provést obřad v obřadní síni, kdy zesnulý byl uložen 8. den od úmrtí při teplotě nižší než -10 °C a TSP odmítly v den pohřbu tělo převzít bez příslušného čestného prohlášení, že tělo zesnulého bylo uloženo 8. den po úmrtí při teplotě -10 °C. Toto potvrzení bylo následně vydáno a od té doby PS Makový čestná prohlášení TSP předkládá. Zároveň PS Makový uvedla, že čestné prohlášení je požadavkem nad rámec zákona, jež nejsou TSP oprávněny vyžadovat (spis str. 585A).

PS Makový poskytl Úřadu kopie **dvou čestných prohlášení**, že tělo zesnulého bylo uloženo 8. den po úmrtí při teplotě – 10 °C (dále též „čestné prohlášené“) **ze dne 16.4.2004 a 23.4.2004 potvrzené společností TSP** – spis str. 621 a 623. K tomu Úřad konstatuje, že tyto dokumenty dokládají, že PS Makový v případě pohřbu zesnulého uchovávaného déle jak týden od úmrtí čestná prohlášení TSP předkládala.

K povinnosti předkládat čestná prohlášení si PS Makový vyžádala stanovisko Sdružení pohřebnictví v ČR, které uvedlo, že TSP nevzniká ze zákona o pohřebnictví žádná povinnost týkající se vyžadování dokladů o plnění ustanovení zákona o pohřebnictví od druhých pohřebních služeb a pokud nastane pochybnost o dodržování zákona, jsou ke kontrolní činnosti určeny státní orgány, které jsou oprávněné kontrolu provést (spis str. 65).

Úřad se dotázal TSP, z jakého předpisu vyplývá jejich povinnost vyžadovat čestná prohlášení, kdy TSP uvedly, že tato povinnost vyplývá ze zákona o pohřebnictví v souvislosti s příslušnými ustanoveními zákoníku práce, kdy pracovníci TSP při přebírání ostatků podstupují „hygienická rizika“ a zaměstnavatel TSP je povinen zabezpečit hygienu práce pro své zaměstnance (spis str. 300).

Počátkem dubna 2004 TSP zaslaly třem pohřebním službám, s nimiž měly uzavřeny smlouvy, písemnou výpověď této smlouvy. Jako důvod výpovědi smluv TSP Úřadu uvedly, že smlouvy byly nevýhodné pro TSP, neboť ty podle nich měly za povinnost na žádost pohřební služby převzít ostatky v předstihu jednoho dne před provedením obřadu a umístit je do svých chladících, příp. mrazících boxů a tak přebíraly odpovědnost za stav ostatků za pohřební služby. Navíc se povinnost uchování ostatků v boxech TSP vztahovala i na dobu po provedení obřadu do doby případného provedení žehu.

Úřad se rovněž dotazoval pohřebních služeb, jimž byly výpovědi doručeny, zda jsou jim známy výpovědní důvody. Podnikatel Otakar Svoboda uvedl, že smlouva byla ukončena v souvislosti s nástupem nového ředitele TSP, v souvislosti se změnou zákona o pohřebnictví a z důvodu úpravy cen za poskytované služby v souvislosti s provozem obřadní síně v Prostějově. Společnost Václavková a spol. s r.o. (nástupce Sdružení, soukromá pohřební služba Václavková – Kratochvílová) sdělila, že důvodem výpovědi byl nástup nového jednatele TSP. Podnikatel Pavel Makový uvedl, že mu důvod výpovědi smlouvy nebyl sdělen. Úřad má k dispozici kopii písemné výpovědi hospodářské smlouvy č. 2/TSPV/2001 doručené PS Makový dne 6.4.2004, kde nejsou sděleny žádné důvody výpovědi (spis str. 3). Pozn. Úřadu: Jednoměsíční výpovědní lhůta začala běžet dnem následujícím po doručení výpovědi (tj. 7.4.2004).

Pohřební služby, jež obdržely výpovědi ze smluv kontaktovaly TSP z důvodu nutnosti uzavření nové smlouvy. K procesu vyjednávání nové smlouvy se vyjádřily jednotlivé pohřební služby a rovněž TSP. Zástupkyně společnosti Václavková a spol. s r.o. uvedla, že poté, co obdržela výpověď smlouvy, telefonicky kontaktovala jednatele TSP a dohodla si s ním schůzku za účelem projednání uzavření nové smlouvy. Dále uvedla, že na této schůzce jí bylo sděleno, jaké doklady je třeba doložit k uzavření nové smlouvy (koncesní listina, vyjádření hygienika o vyhovujících chladících boxech a čestné prohlášení o uchování zesnulého při teplotě nižší než – 10 °C po uplynutí 7 dnů s tím, že toto čestné prohlášení je třeba doložit vždy, pokud je obřad uskutečněn po době delší než 7 dnů od úmrtí - spis str. 252). Následně uzavřely TSP se společností Václavková a spol. s r.o. dne 6.5.2004 smlouvu s účinností od 7.5.2004.

Podnikatel Otakar Svoboda uvedl, že po obdržení výpovědi smlouvy se telefonicky spojil s TSP a bylo mu sděleno, že bude uzavřena smlouva nová. Zhruba po týdně byl pozván TSP k podpisu nové smlouvy, kterou podepsal (smlouva byla uzavřena dne 6.5.2004 s účinností od 7.5.2004). Rovněž uvedl, že k uzavření smlouvy doložil koncesní listinu a doklad o povinném profesním školení, přičemž čestné prohlášení o uchování zesnulého při teplotě nižší než – 10 °C po uplynutí 7 dní je dle nové smlouvy povinen dokládat pouze ke konkrétnímu obřadu v obřadní síni v Prostějově, kdy od doby úmrtí zesnulého uplynulo více jak 7 dní (spis str. 284).

PS Makový uvedl, že telefonicky kontaktoval jednatele TSP poté, co obdržel výpověď smlouvy, kdy mu bylo sděleno, že smlouva s ním bude uzavřena. Následně si sjednal telefonicky schůzku s jednatelem TSP za účelem projednání uzavření nové smlouvy, který byl stanoven na 5.5.2004. Dále konstatoval: „V úterý v 8.55 hodin jsem volal opětně řediteli TSP, že jdu na sjednanou schůzku a bylo mi sděleno do telefonu, že má pro mne špatnou zprávu. A to, že se mnou smlouva sepsána nebude. Na otázku proč odpověděl proto a ať se obrátím na jeho právního zástupce. Neobdržel jsem ze strany TSP žádné důvody ani podmínky pro sepsání nové smlouvy (doložení listin ohledně podnikání). V pátek 7.5.2004 jsem obdržel od jejich právního zástupce JUDr. Klapky dopis, kde mne bylo mj. sděleno, že se mnou nová smlouva uzavřena nebude. ... Od této doby TSP s pohřební službou Makový neobchodují. V současné době sjednávám pohřby za podstatně odlišných podmínek než jiné pohřební služby (ať již ty, které mají uzavřenu smlouvu s TSP, tak i ty, které písemnou smlouvu nemají) v okrese.“ (Spis str. 135).

Úřad má k dispozici dopis zasláný PS Makový právním zástupcem TSP dne **5.5.2004** ve věci: Sdělení ve věci obchodní smlouvy – smuteční síň, kde se mj. uvádí: „... Vám sdělujeme, že klient nebude pro další období uzavírat s Vámi novou smlouvu, jejímž předmětem je zabezpečování obřadu posledního rozloučení v objektu obřadní síně na městském hřbitově Prostějov. **Z tohoto důvodu nebudou pracovníci našeho klienta přebírat nadále Vaše případné objednávky a zabezpečovat pro Vaši pohřební službu tyto činnosti.**“

Úřadu byla zaslána ze strany Sdružení pohřebnictví v ČR e-mailová odpověď JUDr. Klapky (právní zástupce TSP) ze dne 18.5.2004, v níž je zdůvodněno neuzavření smlouvy s PS Makový, cit.: „ ... rozhodnutí o tom, s kým můj klient uzavře obchodní smlouvu je jeho svobodným rozhodnutím a není mi známo nic v tom smyslu, že by v tomto směru byl jakkoli omezen. Je nepochybné, že pan Makový si musel po velmi dlouhou dobu být vědom možnosti ukončení smlouvy, když sám tuto podepsal s ustanovením o možnosti výpovědi smlouvy bez uvedení důvodů s ve smlouvě uvedenou výpovědní lhůtou. ...Období více jak 13 let je dostatečným obdobím, které mohl pan Makový využít k tomu, aby se na možnost ukončení smlouvy připravil, a proto nepovažuji postup mého klienta za postup v rozporu s dobrými mravy. Pokud pak jde o Váš názor o zneužívání postavení na trhu, pak mohu jen uvést vlastní úvahu, která vychází z toho, že pan Makový i jiné pohřební služby měly dostatek času k tomu, aby tento monopol narušily a na základě obezřetného postupu při podnikání užily realizovaný zisk v tomto smyslu. ... “ (spis str. 6).

K otázce uzavírání nových smluv o provádění obřadů v obřadní síni v Prostějově s pohřebními službami se vyjádřily TSP v tom smyslu, že s každou pohřební službou byly telefonicky vyjednávány podmínky pro uzavření nové smlouvy. Dále uvedly, že pohřební služby k návrhu nové smlouvy neměly žádné připomínky, avšak k nedohodě došlo v případě, že pohřební služba neposkytla příslušné sdělení o schopnosti dodržovat podmínky zákona o pohřebnictví ve smyslu manipulace a skladování ostatků (o nutnosti jeho doložení byly

všechny pohřební služby informovány v rámci vyjednávání o uzavření nové smlouvy) – spis str. 299. K dotazu Úřadu TSP upřesnily, jaké podklady byly pohřební služby povinny předložit k uzavření nové smlouvy, a to zejména čestné prohlášení, případně koncesní listinu vydanou podle zákona o pohřebnictví ve znění novely č. 479/2001 Sb., s tím, že požadavek čestného prohlášení spočíval v tom, že příslušná pohřební služba souhlasila s tím, že při dodání ostatků nebožtíka na obřadní síň doloží příslušné čestné prohlášení o manipulaci a skladování v souladu se zákonem o pohřebnictví (spis str. 299).

K vyjednávání uzavření nové smlouvy s PS Makový TSP uvedly, že PS Makový předložila TSP starou koncesní listinu a ústně se vyjádřila v tom smyslu, že požadavek na předkládání čestných prohlášení považuje za požadavek, který jde nad rámec zákona, a současně nedoložila, zda disponuje dostatečnou kapacitou chladicího a mrazicího zařízení. Dále uvedly, že PS Makový doložila pouze část nájemní smlouvy na nájem prostor s chladícím zařízením, ze které však nevyplývá, zda platně existuje či nikoli (spis str. 299).

Poté, co TSP odmítly uzavřít smlouvu s PS Makový, se PS Makový obrátila dne 10.5.2004 ve snaze o vyřešení situace mj. na zástupce Rady města Prostějova (spis str. 237). Dopisem starosty města Prostějova ze dne 11.6.2004 byla PS Makový informována, že Rada města Prostějova projednávala stížnost dne 18.5.2004 a dospěla k závěru, že se jedná o spor mezi dvěma právními subjekty, do něhož nebude Rada města Prostějova ani město Prostějov zasahovat (spis str. 241).

Následně se PS Makový obrátila na Ministerstvo pro místní rozvoj prostřednictvím dopisu ve věci: Znemožňování obřadů v obřadní síni v Prostějově ze dne 10.5.2004, kde se uvádí: „*Na základě osobního jednání ze dne 10. května 2004 Vám posílám následující poznatky. Po jednání představitelů města Prostějova jsem se telefonicky dozvěděl důvod mé výpovědi z obřadní síně. Technické služby vyžadovaly po mě předkládání Písemného potvrzení o uložení lidských pozůstatků...*“ (spis str. 63 a 627). K tomu poskytla PS Makový vysvětlení, že se jednalo o ústní jednání s představiteli města Prostějova, na jehož základě se posléze telefonicky dozvěděla od p. Uchytila (místostarosta města Prostějov), že důvod výpovědi a neobnovení smlouvy je ten, že PS Makový odmítá vydávat prohlášení o ukládání zesnulých v souladu se zákonem o pohřebnictví. K tomu Úřad konstatuje, že tento dopis prokazuje, že PS Makový nebylo ze strany TSP sděleno, proč byla smlouva vypovězena a nebyla po obdržení výpovědi Hospodářské smlouvy č. 2/TSPV/2001 ze strany TSP informována o požadavku na předkládání čestných prohlášení, které je nutné k uzavření nové smlouvy. Tuto skutečnost se dozvěděla až dne 10.5.2004.

Skutečnosti, že s PS Makový nebylo o uzavření nové smlouvy jednáno dále nasvědčuje zápis z jednání dozorčí rady TSP ze dne **19.4.2004**, cit.: (... obchodní tajemství) - spis str. 181. **K tomu Úřad uvádí, že již 19.4.2004 TSP nepředpokládaly uzavření smlouvy s PS Makový.**

Dopisem ze dne 14.6.2004 zaslaly TSP dopis PS Makový, ve kterém ji vyzvaly o předložení podkladů: dokladu prokazujícího vlastnictví či pronájem chladících boxů, které splňují podmínky chlazení pod 10 stupňů ve všech případech, kdy dochází k obřadu za období delší jak 7 dní po úmrtí; prohlášení o plnění závazku předkládat doklad ve formě prohlášení o tom, že tělo přijímané pracovníky TSP k obřadu bylo umístěno v chladícím boxu s důrazem na těla přebíraná v období delším jak 7 dní včetně ode dne úmrtí; prohlášení, že PS Makový bere na vědomí možnost ukončení smlouvy v případě, že jí nebude udělena koncesní listina dle novely zákona o pohřebnictví; koncesní listinu na provozování pohřební služby. Dále se

v tomto dopise uvádí: „*Po obdržení vyžádaných podkladů bude zvážena možnost uzavření smlouvy. Předložení vyžádaných dokladů však není možno brát jako automatickou povinnost TSP k uzavření příslušné smlouvy. Vyžádané podklady jsou jedním z několika posuzovaných aspektů k uzavření smlouvy.*“ (Spis str. 81).

Dopisem ze dne 28.6.2004 TSP upozornily PS Makový na to, že dosud neobdržely vyjádření k dopisu ze dne 14.6.2004. Následně PS Makový předložila TSP na jednání dne 1.7.2004 dopis, kde uvádí, že **bere na vědomí předkládat čestné prohlášení** v případě, kdy doba od úmrtí přesáhne 8. den a bere na vědomí možnost ukončení smlouvy v případě, že nebude PS Makový udělena koncese dle novely zákona o pohřebnictví. K tomuto dopisu byly přiloženy rovněž přílohy (kopie koncesní listiny, osvědčení o provozování pohřební služby, **vyjádření okresního hygienika**, který osvědčuje stav chladicího zařízení na hřbitově v Malém Hradisku, technickou zprávu o chladícím boxu, rozhodnutí stavebního odboru o užívání stavby a část nájemní smlouvy uzavřené mezi obcí Malé Hradisko a PS Makový na pronájem márnice – prostoru před vstupem do chladicího boxu a prostoru chladicího boxu pro dočasné uložení těl zemřelých před pohřbem) – spis str. 101 a následující.

TSP však na jednání **prohlásily, že listiny neosvědčují faktický stav chladicího zařízení**. PS Makový se tedy zavázala doložit písemné vyjádření starosty obce Malé Hradisko o pronájmu nemovitých prostor včetně prohlášení starosty o tom, že technické vybavení těchto prostor splňuje požadavek zákona o pohřebnictví (spis str. 102).

Další doklady PS Makový odeslala TSP dne 2.7.2004, a to včetně **prohlášení starosty obce Malé Hradisko** ve věci vyjádření obce Malé Hradisko, potvrzující, že PS Makový má uzavřenu platnou smlouvu na prostory márnice, kde jsou umístěny chladicí boxy, které odpovídají požadavkům platného zákona o pohřebnictví (spis str. 98).

Do doby vydání rozhodnutí ve věci smlouva mezi TSP a PS Makový nebyla uzavřena. Úřad se v této souvislosti dotázal TSP, z jakého důvodu požadovaly od PS Makový tyto doklady, ačkoli od ostatních pohřebních služeb požadovaly pouze prohlášení, že budou v konkrétním případě dokládat čestné prohlášení o splnění podmínek uložení zesnulého za podmínek zákona o pohřebnictví. K tomu TSP sdělily, že u těchto pohřebních služeb si na základě osobní návštěvy ověřily, že pohřební služby těmito prostory disponují (spis str. 299). K tomu Úřad uvádí, že od pohřebních služeb, které požadují od TSP provedení obřadu ad hoc je rovněž požadováno pouze čestné prohlášení, a to i přesto že TSP u těchto pohřebních služeb nemají povědomí o stavu jejich chladících a mrazících boxů (spis str. 300).

Jako další důvod pro vyžadování takto rozsáhlých podkladů TSP uvedly, že existovaly určité indicie, které nasvědčovaly tomu, že PS Makový nemá prostory s odpovídajícím chladícím zařízením (viz sdělení pohřební služby Zdeňka Bartáka – spis str. 324 a 325) a dále zjištění, že PS Makový změnila v průvodním dokladu k uskutečnění obřadu Marie Minářové datum úmrtí, a tím změnila délku úložní doby ostatků zesnulé. K tomu Úřad uvádí, že ve svém sdělení se pohřební služba Zdeňka Bartáka vyjadřuje ke způsobu předání těl zesnulých u PS Makový v Prostějově, jejichž pohřeb obstarávala. Úřad má však za to, že z tohoto sdělení nevyplývá, že by pohřební služba Zdeňka Bartáka byla přítomna v márnici v obci Malé Hradisko, kde má PS Makový pronajaty prostory s chladícími boxy, případně byla svědkem způsobu uložení zesnulých v těchto nebo jiných prostorách určených k tomuto účelu. K namítanému pozměňování data úmrtí si Úřad vyžádal stanovisko PS Makový, která se vyjádřila tak, že se jednalo o ojedinělý případ, kdy došlo k chybnému vyplnění data úmrtí, ale

na ostatních dokladech byl údaj správný, mj. i na štítku na rakvi, která je celou dobu v prostorách obřadní síně (spis str. 136).

Dále se Úřad dotázal TSP, z jakého důvodu nedošlo dosud k uzavření smlouvy s PS Makový, když předložil veškeré potřebné doklady. TSP uvedly, že bylo PS Makový telefonicky sděleno, že pokud by PS Makový doložila rozhodující část nájemní smlouvy uzavřené s obcí Malé Hradisko na pronájem prostor márnice, která by ověřovala, že smlouva byla uzavřena a její platnost trvá, **mohlo být ukončeno** jednání o uzavření nové smlouvy. Dále TSP konstatovaly, že jediným důvodem neuzavření smlouvy s PS Makový je nedoložení vyžádaných podkladů (spis str. 300).

K této skutečnosti se vyjádřila rovněž PS Makový, že do současné doby jí nebylo sděleno, zda doložené doklady se jeví TSP za dostačující k uzavření nové smlouvy a TSP jí nesdělily podmínky pro provádění obřadů v obřadní síni v Prostějově (spis str. 586A).

Úřad se dále PS Makový dotázal, jakým způsobem od ukončení trvání smlouvy s TSP, obstarává obřady v obřadní síni v Prostějově pro své klienty. K tomu PS Makový sdělila, cit.: *„Pokud si pozůstalý vybere moji pohřební službu, jsem nucen sepsat objednávku pohřbu; nechat si od pozůstalého podepsat plnou moc (na moje zaměstnance jako fyzické osoby, nikoli na moji firmu) pro zajištění termínu; jít s pozůstalým k notáři; nechat si tuto plnou moc ověřit za poplatek 30,- Kč a s touto plnou mocí a s kopií objednávky pohřbu (kde jsou veškeré údaje o zemřelém, tak i o pozůstalém a mojí firmě) musím zajít osobně do kanceláře TSP, kde je sepsána nová objednávka a přidělen požadovaný termín pohřbu; složit zálohu ve výši 1 500,- Kč. Příjmový doklad je vystaven na moje zaměstnance jako fyzické osoby (nikoli na moji firmu), za tuto službu si TSP zaúčtují poplatek ve výši 190,- Kč (oproti ostatním smluvním či nesmluvním partnerům – těm je na základě telefonického rozhovoru přidělen termín obřadu). Rozdíl konečné ceny a zálohy zašlou objednateli pohřbu (pozn. Úřadu: tzn. pozůstalému), nikoli firmě Makový. TSP s firmou Makový neobchodují ani s ní nijak nekomunikují, pro což nemám do dnešního dne vysvětlení.“* (Spis str. 136).

K prokázání tvrzených skutečností PS Makový doložila kopie několika objednávek pohřbu a obřadu, kopie plných mocí vystavených pozůstalými na zaměstnance PS Makový, pokladních dokladů o zaplacení zálohy na pohřeb a o uhrazení částky za notářské ověření plné moci (viz např. spis str. 44 a násl. a 595 a násl.). Z těchto podkladů mj. vyplynulo, že objednávka obřadu potvrzená TSP zahrnuje částku za uzavření smlouvy a částku zálohy na obřad a že objednávka je vystavována na objednatele pohřbu (pozůstalého).

Úřad dále požádal PS Makový o poskytnutí vysvětlení, z jakého důvodu obstarává obřad prostřednictvím zplnomocněného zaměstnance PS Makový. K tomu PS Makový uvedla, že: *„7.5.2004 (pozn. Úřadu: Výpovědní lhůta smlouvy uplynula 7.5.2004) jsem žádal klasickým způsobem o sdělení termínu pohřbu objednavatelkou TSP. Ta mi sdělila, že mi termín nemůže poskytnout, že nemám uzavřenou smlouvu. Přesto jsem ji žádal o sdělení termínu, ten mi odmítla vydat, že pan vedoucí (tj. pan Vavrečka) dal přísný zákaz vydávání termínu pohřební službě pana Makového. Neváhal jsem, zavola jsem panu Vavrečkovi, který mi stroze odpověděl: Vám pane Makový rozhodně ne. Na otázku proč, z jakého důvodu mi odpověděl, že mně rozhodně ne. Pokud mám nějaký další dotaz, mám se obrátit na JUDr. Klapku, který mi sdělí bližší podrobnosti. Pan Klapka mi po telefonu sdělil, že TSP nejsou povinny se mnou uzavřít smlouvu, tudíž nejsou povinny mi poskytnout termín a nadále se se mnou nehodlá bavit. Nezbylo mi než v dané situaci požádat rodinu o podepsání plné moci a moje pracovnice šla sama za sebe sjednat termín pohřbu. Paní objednavatelka TSP zavolala*

panu Vavrečkovi, ten se dostavil do objednávkové kanceláře TSP a došlo k výměně názorů ohledně sjednávání termínů mojí firmou. Bylo mi oznámeno, že pokud chci termín pohřbu, musím donést notářsky ověřenou plnou moc a že bez této plné moci nebudou mně poskytovány termíny. Dále mi oznámil, že s firmou Makový neobchoduje a nebude obchodovat, že pokud já chci termín, ať si změním název firmy.“ (Spis str. 585A-586A).

K tomu se Úřad dotázal společnosti TSP, z jakého důvodu odmítá přebírat objednávky na obřady v obřadní síni od PS Makový. K tomu TSP uvedly: „**Není pravdou, že klienti pohřební služby Makový musí pro poskytnutí obřadní síně podepisovat firmě Makový ověřenou plnou moc. Toto je pouze za předpokladu, že firma Makový za ně dojednává uzavření smlouvy o poskytnutí obřadní síně. Bud' to jednáme přímo s objednavatelem pohřbu – pozůstalým, nebo prostřednictvím ověřené plné moci se zaměstnancem pohřební služby Makový. V případě, že zesnulý je skladován po dobu delší než 7 dnů a objednavatelem je pozůstalý, je pozůstalý upozorněn, že nese veškerou odpovědnost za to, že skladování zemřelého je prováděno v souladu se zákonem.**

...pokud by firma Makový sama svým jménem požádala o uzavření smlouvy na využití obřadní síně, byla by dotázána, v případě že nedisponuje její novou koncesní listinou, zda je ochotna při předání ostatků do obřadní síně předložit čestné prohlášení, a pokud by toto potvrdila, byla by uzavřena objednávka s touto pohřební službou za standardních podmínek tak jako s každou jinou pohřební službou ad hoc.

Předkládání plných mocí bylo jedno z možných řešení, které si zvolil pan Makový, a to v době, kdy nebyl ochoten předkládat čestná prohlášení.

Záloha 1 500,- Kč je požadována z titulu, že se jedná o fyzickou osobu nepodnikatele, kde obecně naší pohřební službě není známa schopnost úhrady poskytnutých služeb na rozdíl od pohřebních služeb, kde je většinou dlouhodobou spoluprací známa ekonomická stabilita. Zálohu požadujeme u všech fyzických osob nepodnikatelů, kteří u naší společnosti požadují provedení obřadu.“ (Spis str. 301).

K tomu Úřad konstatuje, že není pravdivé tvrzení TSP, že PS Makový nesdělila TSP ochotu dokládat čestná prohlášení (viz výše dopis PS Makový předložený TSP na jednání dne 1.7.2004). Dále bylo prokázáno, že PS Makový předkládala čestná prohlášení ještě v době před ukončením smlouvy s TSP (viz spis str. 621 a 623). Úřad má rovněž k dispozici čestná prohlášení předložená TSP na obřadní síni v Prostějově a potvrzená TSP v době po ukončení smlouvy, a to ze dne **19.5.2004, 17.5.2004, 10.9.2004, 15.9.2004, 10.9.2004, 21.5.2004** (viz spis str. 601, 604, 609, 612, 617, 625). PS Makový tedy prokazatelně tato čestná prohlášení dokládá TSP i u obřadů v obřadní síni v Prostějově, jejichž termíny obstarává prostřednictvím zplnomocněného zástupce, případně kde si pozůstalí sami sjednávají termín obřadu.

K objasnění skutečností tvrzených TSP se dále Úřad obrátil na PS Makový, která ke sjednávání termínu obřadu dále uvedla: „*Snažím se o získání termínu obřadu telefonicky způsobem obvyklým (jako ostatní pohřební služby), ale je mi sděleno, že mně termín nemohou poskytnout, že mají přísný zákaz.*“ Dále PS Makový uvedla, že není informována o tom, že pokud bude ochotna předkládat čestná prohlášení, bude jí poskytnut termín obřadu (spis str. 586A). K tomu Úřad uvádí, že tomu nasvědčuje i skutečnost, že vzhledem k tomu, že PS Makový čestná prohlášení dokládala a nadále dokládá, je nelogické, aby byla upozorňována na to, že je čestná prohlášení povinna dokládat.

Úřad dále oslovil dvě pohřební služby, které obstarávaly obřad v obřadní síni v Prostějově po 7.5.2004 a dotázal se jich na způsob obstarání obřadu. Pohřební služba Horká,

Kilhof, Pavlíček ze Starého Města uvedla, že obřad se objednával telefonicky, vše se nahlašovalo telefonicky, a proto nebylo třeba dokládat žádné podklady osobně ani faxem, rovněž plná moc k obstarání termínu obřadu nebyla nutná (spis str. 274). Pohřební služba Rýmařov uvedla, že obřad objednával majitel pohřební služby osobně telefonicky a k vyřízení objednávky nemusel předkládat žádnou plnou moc (spis str. 279).

Ke způsobu sjednávání obřadu v obřadní síni po květnu 2004 se vyjádřily rovněž TSP, které uvedly, že pohřební služby si telefonicky dohodnou termín obřadu a je jim sděleno, co budou muset doložit k provedení obřadu (nová koncesní listina; případně stará koncesní listina a v případech, kdy je doba skladování zesnulého delší než 10 dnů, čestné prohlášení) – spis str. 300. K tomu Úřad konstatuje, že samotné sjednání termínu obřadu je pro smluvní pohřební služby a „nepravidelné“ pohřební služby shodné, tzn. sjednává se telefonicky a není třeba dokládat plnou moc od pozůstalého. Dále je třeba konstatovat, že čestná prohlášení jsou pohřební služby povinny dokládat pouze, pokud doba skladování zesnulého přesáhne týden. Úřad dále konstatuje, že pohřební služby sjednávající obřad v obřadní síni „*ad hoc*“ nejsou po telefonu upozorňovány na to, že musí předložit čestné prohlášení (viz sdělení Pohřební služby Horká, Kilhof, Pavlíček a Pohřební služba Rýmařov – spis str. 334 a 641).

Úřad dále prověřoval podezření na možné uplatňování dvojích cen za totéž plnění ze strany TSP. Úřadu byly doloženy ceníky TSP rozčleněné na jednotlivé položky za poskytované služby. Úřad se zaměřil na položku Obřadní síň – pronájem. V ceníku platném od 1.1.2002 je stanovena částka za obřadní síň ve výši 1 941,90 Kč bez DPH (spis str. 16). V ceníku platném od 1.1.2003 do 7.5.2004 je stanovena položka obřadní síň - průměr ve výši 2 600,- Kč bez DPH (spis str. 71). Dále má Úřad k dispozici **ceník pro občana od 7.5.2004**, kde je poplatek za použití obřadní síně ve výši **3 600,- Kč** (spis str. 72) a **ceník pro firmy se smlouvou** ze dne 4.5.2004, kde je poplatek za použití obřadní síně stanoven ve výši **1 800,- Kč** včetně DPH (spis str. 73).

Úřad si dále vyžádal přehled fakturovaných částek společností TSP jednotlivým pohřebním službám a pozůstalým za provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově v období od 1.1.2004 do 10.9.2004. Z obdržovaných podkladů vyplynulo, že pohřebním službám, byla v období od 1.1.2004 do 7.5.2004 včetně fakturována za provedení obřadu v obřadní síni shodná částka ve výši 1941,90 Kč. Pozůstalým, kteří si objednali provedení pohřbu u TSP byla v období od 1.1.2004 do 11.5.2004 fakturována rovněž částka 1941,90 Kč. Od 12.5.2004 do 10.9.2004 byla pohřebním službám fakturována částka 1714,28 Kč a pozůstalým (včetně klientů PS Makový) od 24.5.2004 do 8.9.2004 shodná částka ve výši 1714,28 Kč. (Spis str. 256-263).

Vzhledem k tomu, že PS Makový doložil Úřadu několik objednávek obřadu potvrzených TSP, v nichž byla uvedena vyšší částka, než jakou uvedly TSP ve svých podkladech (viz např. spis str. 17, 18, 19, 47), Úřad se dotázal TSP na vysvětlení této skutečnosti, kdy TSP uvedly, že nejsou schopny specifikovat rozdíl mezi cenou za obřadní síň uvedený v potvrzené objednávce a následně pak v konečném vyúčtování. Jako jednu z možných příčin uvedly **omyl pracovníka TSP**, který objednávku vystavoval.

Z důvodu výše uvedených rozporů Úřad prověřil faktury za provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově u společnosti TSP. Úřad v rámci tohoto šetření shledal, že 47 faktur vystavených na pozůstalé v období od 15.1.2004 do 24.5.2004 (datum uskutečnění zdanitelného plnění 2.1.2004 – 11.5.2004) vykazovaly rozdílné částky za obřadní síň (ve výši

od 2 086,60 Kč bez DPH do 2 798,60 Kč bez DPH) oproti částkám uváděným v podkladech zaslaných Úřadu ze strany TSP (spis str. 341 – 479).

K tomu Úřad požádal o vysvětlení TSP, které uvedly, že do května 2004 byly v částkách za obřadní síň ve fakturách obsaženy rovněž částky za květinovou výzdobu, výstavku, uchování v lednici apod. K tomu TSP doložily podklady pro fakturaci za období prosinec 2003 – červen 2004 (spis str. 579 – 582), které obsahují u jednotlivých obřadů rozpis položek - smuteční obřadní síň, kytice, věnce, výstavka a lednice (částka za smuteční obřadní síň je ve všech případech shodná – 1 941,90 Kč) - jejichž součet dává finanční částku shodnou s částkou uváděnou na faktuře. Úřad proto konstatuje, že podklady TSP v části týkající se fakturace částek pozůstalým do května 2004, odpovídají podkladům prověřeným v sídle TSP.

Úřad dále prověřil jednotlivé objednávky obřadů v obřadní síni potvrzené ze strany TSP. Objednávky vystavené TSP v období od 11.5.2004 do 2.6.2004 na pozůstalé (celkem 21) obsahovaly částku za obřadní síň ve výši od 3 428,- Kč do 3 600,- Kč, u pěti z těchto objednávek pak byla následně ručně změněna částka za obřadní síň na 1 714,- Kč. Na základě všech těchto objednávek byla pozůstalým stanovena záloha za obřad ve výši 3 500,- Kč. Částka na konečné faktuře však byla stanovena na 1 714,- Kč bez DPH. (Spis str. 480 – 578). Úřad tedy požádal TSP o vysvětlení, z jakého důvodu částka za obřadní síň na jednotlivých objednávkách neodpovídá částce na fakturách. K tomu TSP uvedly, že v době od 7.5.2004 byly platné dva ceníky, jeden pro pohřební služby se smlouvou a druhý pro občany a pohřební služby bez smlouvy (pozn. Úřadu: viz výše). Podle těchto ceníků pak byly vystavovány objednávky, avšak pouze cca do 10.5.2004, nebylo však podle nich fakturováno. Jednatel TSP dále sdělil, že se domnívá, že se jednalo o cca 3 objednávky, kdy byly požadovány zálohy ve výši 3 500,- Kč, které však byly následně dobropisovány. Poté byly všechny objednávky vystavovány dle ceníku pro pohřební služby se smlouvou (záloha na obřad od pozůstalých činí 1 500,- Kč). Důvodem pro vydání dvojího ceníku bylo poskytnutí slevy pohřebním službám, které jsou stálými zákazníky TSP oproti pohřebním službám bez smlouvy a občanům. Z důvodu stížností, že některé subjekty TSP zvýhodňují, byl vydán dne 3.6.2004 jednotný ceník se zpětnou platností od 4.5.2004 a zpětně byly k 4.5.2004 bez rozdílu vyúčtovány stejné částky za poskytnuté služby (spis str. 339 – 340).

K tomu Úřad konstatuje, že není pravdivé sdělení TSP, že se jednalo pouze o 3 objednávky vystavené dle ceníku ze 7.5.2004 platného pro občany a pohřební služby bez smlouvy, Úřad zajistil 21 těchto objednávek. Rovněž tvrzení, že tyto objednávky byly vystavovány pouze do 10.5.2004, je nepravdivé, neboť Úřad má k dispozici objednávky vystavené až do 2.6.2004 dle ceníku platného od 7.5.2004. Úřad ověřil na základě prověření dobropisů, že všechny částky vybrané na zálohy dle těchto objednávek byly dobropisovány. Jednalo se přitom výhradně o klienty PS Makový.

Úřad požádal rovněž o vyjádření PS Makový, která uvedla: „*Od 8.5.2004 mně byla účtována jiná částka za pronájem obřadní síně, která byla v prvním týdnu pohyblivá (od 2 600,- do 4 400,- Kč), v následujícím období byla částka pevná a činila 3 500,- Kč, musel jsem skládat zálohu ve výši 3 500,- Kč. Tato cena trvala dle mého odhadu asi měsíc a půl do doby, než zasáhla Česká obchodní inspekce. Byly prokázány dvojí ceny a opět mně bez jakéhokoli vyrozumění ze strany TSP byla stanovena částka 1 714,- Kč – cena obvyklá, pro všechny stejná. ... Toto považuji za snahu odradit klienty od mé pohřební služby, aby si vybrali pohřební službu levnější. Ostatní pohřební služby měly stále stejné ceny dle platného ceníku přiloženého ke smlouvě.*“ (Spis str. 136).

Úřad si také vyžádal sdělení České obchodní inspekce (dále jen „ČOI“), inspektorátu Olomouc, která provedla šetření ve věci dvojích cen u TSP. ČOI sdělila, že u TSP bylo provedeno šetření na základě stížnosti p. Pavla Makového v měsíci červnu 2004 a správní řízení není dosud pravomocně ukončeno. Vzhledem k tomu, že není v pravomoci ČOI vstupovat do obchodně-právních vztahů podnikatelských subjektů byla provedena pouze kontrola plnění povinností uložených prodávajícímu ve vztahu k spotřebiteli zejména zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v platném znění. Při kontrole namátkově vybraných vydaných spotřebitelských faktur byly zjištěny některé **nesrovnalosti ve vztahu k ceníku prací a služeb TSP ze dne 7.5.2004 a za dosud zjištěné nedostatky, které nasvědčují porušení cit. zákona č. 634/1992 Sb., bude společnosti TSP uloženo opatření** (spis str. 331).

Úřad dále odkazuje na dopis p. Jiřího Daňka zaslaný Úřadu dne 18.5.2004, zákazníka PS Makový, který si zajišťoval termín obřadu u TSP dne 11.5.2004. K tomu uvedl, že TSP používaly dvojí ceník, a to pro TSP a jiné pohřební služby a druhý pro PS Makový. Dále sdělil, cit.: *„Pro jistotu na mou objednávku mi TSP naučtovaly o 900,- Kč více. Po reklamaci mi tuto cenu pan ředitel opravil, ale s úsměvem mi sdělil, že on si tam může napsat cenu jakou chce. Třeba zítra klidně o tisícovku více. Byl jsem šokován, že se nedrží alespoň toho dražšího ceníku. Podle ceny z vystavené objednávky jsem měl nárok na dvojobřad a to jsem panu ing. Vavrečkovi sdělil. Opět jsem byl šokován jeho reakcí – „když si seženete druhou mrtvolu, tak klidně.“*

Pan Jiří Daněk zaslal v příloze tohoto dopisu jeho stížnost na TSP zaslou dne 12.5.2004 na Městský úřad Prostějov, kde se mj. uvádí: *„Panu Makovému odmítlo pohřebnictví TSP dát termín obřadu a bylo mi sděleno, že termín si musím zajistit sám. Proto jsem šel na pohřebnictví TSP sjednat termín. Tam byli ochotni mi termín dát, ale s podmínkou, že celý pohřeb sjednám u pohřební služby TSP. Toto jsem odmítl s tím, že pohřební službu jsem si již vybral a od TSP žádám pouze termín obřadu. Termín mi odmítli poskytnout s tím, že tuto činnost jednatel společnosti ing. Vavrečka zakázal a odmítli mi dát telefonní číslo na jednatele. Proto jsem se obrátil na pana Makového, ať mi číslo poskytne. Po telefonickém rozhovoru se jednatel TSP dostavil na pohřební službu TSP. Vyžadoval po mě doklady, které jako pozůstalý a jako každý občan nemohu mít (např. zplnomocnění k vyřízení pohřbu, list o prohlídce mrtvého – který se rodinám zásadně nevydává), bez těchto dokladů mi termín obřadu neposkytne. ...Proto jsem se vrátil na pohřební službu Makový a s objednávkou pohřbu jsem se dostavil zpět na pohřební službu TSP. Poté jsem konečně termín obřadu získal.“* (Spis str. 12).

Prověřením faktur pak Úřad rovněž ověřil, že faktury na obřad v obřadní síni v Prostějově pro zákazníky PS Makový jsou **vystavovány přímo na klienty PS Makový. Tyto faktury obsahují částku ve výši 190,40 Kč za uzavření smlouvy**, ačkoli na fakturách vystavených na pohřební služby se tato částka nevyskytuje, a to jak u pohřebních služeb se smlouvou s TSP, tak i „nesmluvních“ pohřebních služeb (viz např. faktura vystavená na Pohřební službu Horká, Kilhof, Pavlíček – spis str. 276-277 a faktura vystavená na Pohřební službu Rýmařov – spis str. 280-282).

Shrnutí

Z výše uvedených podkladů vyplynulo, že TSP vypověděly třem pohřebním službám smlouvu upravující způsob provádění obřadů v obřadní síni v Prostějově v průběhu dubna

2004. S dvěma pohřebními službami byla do uplynutí výpovědní doby (tj. počátek května 2004) uzavřena nová smlouva, přitom od těchto pohřebních služeb byla k uzavření smlouvy požadována pouze koncesní listina a prohlášení o tom, že budou dokládat čestná prohlášení o uchování zesnulého po uplynutí 7 dnů v souladu se zákonem o pohřebnictví (pohřební služba Václavková a spol. s r.o. dále doložila vyjádření hygienika o stavu chladících boxů).

S pohřební službou PS Makový nová smlouva uzavřena nebyla, přitom je třeba uvést, že se jedná o **dlouhodobého odběratele**, neboť s TSP spolupracuje od svého vzniku tj. od roku 1998. Úřad dále uvádí, že bylo prokázáno, že PS Makový **nebyly ze strany TSP sděleny důvody pro neuzavření nové smlouvy** (viz zejména dopis zasláný PS Makový na Ministerstvo pro místní rozvoj, dopis právního zástupce TSP zasláný PS Makový dne 5.5.2004 a zápis z jednání dozorčí rady TSP ze dne 19.4.2004 – kde již v dubnu 2004 byl vysloven předpoklad jednatele TSP, že s PS Makový smlouva uzavřena nebude). Úřad dále konstatuje, že PS Makový **bylo sděleno teprve** ke konci výpovědní lhůty, tj. **5.5.2004, že s ní nebude nová smlouva uzavřena**. Trvání smlouvy bylo ukončeno po uplynutí jednoměsíční výpovědní lhůty dne 7.5.2004.

Dále Úřad konstatuje, že teprve následně dne 14.6.2004 byla PS Makový vyzvána k doložení podkladů k uzavření smlouvy, tyto doklady však výrazně převyšovaly požadavky na doklady požadované od ostatních pohřebních služeb. PS Makový následně listiny doložila, ale TSP uvedly, že tyto doklady neosvědčují faktický stav chladícího zařízení zejména proto, že PS Makový nedoložila rozhodnou část nájemní smlouvy s obcí Malé Hradisko, která by osvědčovala, že smlouva platně trvá. K tomu Úřad konstatuje, že PS Makový předložila prohlášení starosty obce Malé Hradisko, že smlouva uzavřená mezi obcí Malé Hradisko a PS Makový na pronájem části márnice je platná i účinná a že chladící boxy odpovídají podmínkám zákona o pohřebnictví. Ani toto prohlášení však TSP nepovažovaly za dostačující, ačkoli jednoznačně prokazuje, že smlouva na pronájem márnice v Malém Hradisku je platně s PS Makový uzavřena. **Nelze tedy považovat za pravdivé tvrzení TSP, že jediným důvodem pro neuzavření nové smlouvy mezi TSP a PS Makový bylo nedoložení požadovaných dokladů. Přitom jiný objektivní důvod pro neuzavření smlouvy TSP Úřadu nesdělily.** K tomu Úřad konstatuje, že do doby vydání tohoto rozhodnutí nebyla smlouva mezi TSP a PS Makový uzavřena s tím, že PS Makový uvedla, že jí nebylo ani poskytnuto žádné vysvětlení k této skutečnosti.

Dále Úřad uvádí, že od 7.5.2004, tj. od ukončení platnosti smlouvy mezi TSP a PS Makový, odmítají TSP s PS Makový spolupracovat. K tomu Úřad odkazuje na dopis právního zástupce TSP ze dne 5.5.2004, kde se uvádí, že z důvodu neuzavření smlouvy nebudou pracovníci TSP přebírat nadále objednávky PS Makový a provádět pro ni obřady v obřadní síni v Prostějově. Pokud si pozůstalý objedná u PS Makový v rámci pohřbu provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově, musí si zajistit termín obřadu a provedení obřadu přímo u TSP nebo prostřednictvím zplnomocněného zástupce – zaměstnance PS Makový jako fyzické osoby nepodnikatele. Objednávka je přitom vystavována na pozůstalého a nikoli na PS Makový, stejně tak i faktura za provedení obřadu. **Z toho vyplývá, že TSP neposkytují PS Makový žádné služby zahrnující provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově.**

TSP tak nepřístupují k PS Makový jako k ostatním pohřebním službám, které si sjednávají pro své klienty provedení obřadu ad hoc (tzn. že nemají písemnou smlouvu). Tyto pohřební služby si zajišťují termín obřadu samy telefonicky, případně na základě osobní návštěvy objednávkové kanceláře TSP, přičemž faktura je vystavována přímo na tyto pohřební služby. Není nutná ani osobní účast pozůstalého, ani notářsky ověřená plná moc

vystavená na zaměstnance pohřební služby. Od těchto pohřebních služeb není rovněž požadována ani částka za smlouvu ve výši 190,40 Kč jako od klientů PS Makový, ani záloha na pohřeb ve výši 1 500,- Kč.

Není rovněž pravdivé tvrzení TSP, že pokud by PS Makový byla ochotna předkládat čestná prohlášení o splnění podmínek zákona o pohřebnictví týkající se uložení těl zesnulých, TSP by s ní spolupracovaly při zajišťování obřadů jako s ostatními pohřebními službami bez dlouhodobé smlouvy, neboť Úřad prokázal, že PS Makový předkládala čestná prohlášení, a to nejen za doby po ukončení trvání smlouvy s TSP, ale rovněž v době, kdy byla smlouva ještě v platnosti. V rámci správního řízení TSP nevedly žádný jiný důvod pro neposkytování služeb provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově pro PS Makový. **Úřad proto konstatuje, že neshledal žádný objektivní důvod pro to, že TSP nespolupracují s PS Makový jako s jinými „nesmluvními“ pohřebními službami.**

K možnému uplatňování dvojích cen za srovnatelné plnění (propůjčení obřadní síně) ze strany TSP, Úřad konstatuje, že toto jednání nebylo prokázáno, neboť prověřením faktur bylo zjištěno, že za období od 1.1.2004 do 12.10.2004 byly za obřadní síň v Prostějově fakturovány všem subjektům shodné částky dle platných ceníků.

Úřad však konstatuje, že v období od 11.5.2004 do 2.6.2004 byly vystavovány na klienty PS Makový objednávky dle ceníku platného od 7.5.2004 pro občany, který byl později se zpětnou platností zrušen. Klienti PS Makový tak byli povinni hradit zálohu na obřad ve výši 3 500,- Kč (tato jim byla zpětně dobropisována dle nového ceníku). **Tímto způsobem byla PS Makový znevýhodněna oproti ostatním pohřebním službám s platnou smlouvou, neboť pozůstali při volbě pohřební služby s platnou smlouvou měli objednan obřad a ostatní služby za polovinu ceny** v porovnání s tím, kdyby volili PS Makový. Tato skutečnost tak mohla výrazně ovlivnit výběr pohřební služby ze strany zákazníků ve smyslu preference ostatních pohřebních služeb před PS Makový.

Újma

Úřad se v rámci správního řízení dotázal PS Makový, jaká újma mu prostřednictvím jednání TSP vzniká. K **finanční újmě PS Makový** uvedla, že má zvýšené náklady oproti ostatním pohřebním službám z důvodu nutného ověřování plných mocí vystavených na zaměstnance ke sjednání pohřbu – částka 30,- Kč na ověření jedné plné moci. Dále PS Makový uvedla, že na pohřební službě musí být nepřetržitě po celou pracovní dobu 2 pracovnice, kdy jedna z nich je neustále k dispozici pro pozůstalé, kteří si sjednají u PS Makový pohřeb, aby s nimi zajišťovala plnou moc a nechávala ji ověřovat u notáře a musí osobně zajišťovat termín obřadu na TSP (ostatní pohřební služby mohou termín zajistit telefonicky). Tímto způsobem se rovněž navyšují provozní náklady PS Makový. Dále PS Makový sdělila, že v několika případech se stalo, že když bylo pozůstalým oznámeno, že je nutná plná moc a její ověření u notáře, pozůstalí odmítli služby PS Makový z důvodu pocitu neserióznosti. Z tohoto důvodu dochází k úbytku zákazníků. K tomu PS Makový doložila měsíční přehled počtu pohřbů zajišťovaných PS Makový od roku 1999 do roku 2004. Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že od června do září 2004 se počty pohřbů v porovnání s rokem 2003 měsíčně snížily, a to v červnu o 7, v červenci o 8, v srpnu o 7 a v září o 7 pohřbů (to způsobuje snížení obrátu – dle sdělení PS Makový činí průměrná cena za pohřeb v Prostějově cca 16 000,- Kč, i zisku PS Makový).

Úřad dále konstatuje, že jednáním TSP vzniká **újma rovněž pozůstalým** jako konečným spotřebitelům. K tomu Úřad odkazuje na dopis p. Jiřího Daňka – viz výše a na dopis p. Pavla Horny ze dne 21.5.2004, který si zvolil PS Makový k obstarání provedení obřadu, a v němž popisuje průběh zajištění termínu obřadu v obřadní síni v Prostějově (vystavení plné moci a její notářské ověření), což pociťoval velmi negativně (spis str. 599 – 600).

Újma vznikající jednotlivým spotřebitelům spočívá zejména v tom, že při volbě PS Makový (pohřeb zahrnující obřad v obřadní síni v Prostějově) musí sami zajišťovat termín obřadu v obřadní síni u TSP nebo vystavovat plnou moc a nechat ji ověřit u notáře. Dále jsou povinni hradit fakturu vystavenou TSP za služby provedení obřadu (v případě ostatních pohřebních služeb je faktura vystavována na ně a nikoli na pozůstalé), zálohu za obřad ve výši 1 500,- Kč a rovněž částku 190,40 Kč za sjednání smlouvy s TSP na provedení obřadu, což v případě klientů ostatních pohřebních služeb není nutné. Musí tak sjednat pohřeb u PS Makový a zvláště obřad u TSP, jako kdyby byli objednavateli obřadu u TSP sami jako fyzické osoby – nepodnikatelé. Nemají tak možnost sjednat obřad prostřednictvím PS Makový a mít tak komplexní servis služeb poskytovaný ostatními konkurenčními pohřebními službami. Dále je třeba vzít v úvahu, že pozůstalí objedávající pohřeb jsou obvykle vystaveni psychickému tlaku ze ztráty blízké osoby a komplikace při objednávání pohřbů je tak v těchto případech mnohem citelnější, než v případech poskytování jiných služeb.

Vymezení relevantního trhu

Pro řádné posouzení jednání účastníka řízení je nutno vymezit relevantní trh, na němž se projevují účinky jeho jednání. Trh je obecně místem, kde se střetává nabídka s poptávkou. Dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona je pak relevantním trhem trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

Pro účely vymezení trhu z hlediska výrobového vycházel Úřad z následujících skutečností:

Obecně se v tomto řízení jedná o oblast pohřebnictví, kde je možné věcně vymezit relevantní trh jako trh služeb v pohřebnictví. Pojem služeb v pohřebnictví je však velmi široký, neboť v sobě zahrnuje několik zásadně odlišných služeb - služby přepravy zemřelých, uložení zemřelých, pohřebních a hřbitovních pomůcek, provozování pohřebišť, provádění obřadů, služby kremační.

Předmětem tohoto správního řízení je možné zneužití dominantního postavení odmítnutím uzavřít bez objektivně ospravedlnitelných důvodů smlouvu o provádění obřadů posledního rozloučení v obřadní síni v Prostějově a poskytovat služby zabezpečení obřadů posledního rozloučení v obřadní síni v Prostějově. Protože jde pouze o služby provádění obřadu, byl s ohledem na výše uvedené vymezen relevantní trh z hlediska věcného jako trh služeb provádění obřadů posledního rozloučení. Provádění obřadů zahrnuje kompletní služby, tzn. zejména převzetí těla zesnulého, vystavení těla, umístění květinové výzdoby, zajištění hudby dle objednávky, zajištění řečníka a předání těla zpět pohřební službě, přičemž konkrétní rozsah služeb závisí na jednotlivé objednávce. Obřady posledního rozloučení se mohou uskutečnit buď jako civilní (tj. v obřadní síni), nebo jako církevní (tj. v kostele). Za účelem posouzení vzájemné zastupitelnosti civilního a církevního rozloučení Úřad oslovil

několik vybraných pohřebních služeb. Bylo zjištěno, že pohřební služby provádějí obřady výlučně podle přání pozůstalých a nesnaží se je přesvědčovat ke změně typu obřadu. Pozůstalí přicházející na pohřební služby mají v otázce typu obřadu jasno – tj. požadují-li pohřeb v kostele, nebyli by ochotni přijmout civilní pohřeb, a naopak (spis str. 136, 274, 278, 290, 291, 293, 294, 296). Úřad má tedy za to, že civilní a církevní obřady jsou vzájemně nezastupitelné. Po zohlednění všech výše uvedených skutečností byl relevantní trh z hlediska **věcného** vymezen pro účely tohoto správního řízení jako **trh služeb provádění obřadů posledního rozloučení v civilní obřadní síni**.

Relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje oblast, ve které jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišné od sousedních území. V okolí Prostějova se nacházejí obřadní síně v Malém Hradisku, Plumlově, Rozstání, Olomouci a Nezamyslicích. Mimo Olomouce jsou ostatní jmenovaná místa a obřadní síně v nich umístěné pouze lokálního významu (probíhají zde rozloučení jen občanů obce a nejbližšího okolí), kapacitně malé a od Prostějova vzdálené 12 – 25 kilometrů. Při možnosti výběru ze všech výše jmenovaných míst klienti preferují Prostějov pro spádovost a pro hřbitov, na němž se obřadní síň nalézá a kde mají občané své rodinné hrobky, které mohou s květinami ihned po pohřbu navštívit (spis str. 92). Úřad oslovil několik vybraných pohřebních služeb s dotazem, zda jsou podle jejich zkušeností pozůstalí, kteří si objednali obřad v obřadní síni v určitém místě, ochotni cestovat za účelem provedení obřadu do jiné obřadní síně v jiném místě, pokud by jim tento obřad pohřební služba nabídla. Z obdržených odpovědí vyplynulo, že pozůstalí dle zkušeností oslovených pohřebních služeb nejsou většinou ochotni přijmout obřad v jiné obřadní síni v jiném místě (spis str. 291, 293, 294). Z hlediska **geografického** se tedy jedná o **trh místní vymezený městem Prostějovem**.

Po stránce **časové** jde o trh **trvalý**, charakterizovaný poskytováním pravidelně se opakujících služeb v průběhu celého roku.

Postavení účastníka řízení na relevantním trhu

Ve městě Prostějově je jediná civilní obřadní síň, jejímž nájemcem se na základě nájemní smlouvy s městem Prostějovem stala společnost TSP. Na základě mandátní smlouvy se TSP zavázaly zajistit pro město Prostějov správu, provoz a údržbu hřbitovů na území města Prostějova; v rámci správy hřbitovů jsou TSP povinny rovněž zajišťovat provádění obřadů posledního rozloučení v civilní obřadní síni v Prostějově.

TSP provádí poslední rozloučení svými pracovníky pro ostatní pohřební služby nebo přímo pro pozůstalé. Mimo společnost TSP neprovádí obřad poslední rozloučení v civilní obřadní síni v Prostějově žádná jiná pohřební služba ani žádná jiná agentura, která by se profesionálně zabývala touto činností.

Na základě výše uvedených skutečností Úřad konstatuje, že společnost TSP má **100% podíl na vymezeném relevantním trhu, tj. je soutěžitelem disponujícím dominantním postavením ve smyslu § 10 zákona**.

Vyjádření účastníka řízení

Účastník řízení zaslal Úřadu dne 20.10.2004 své písemné vyjádření (spis str. 643), ve kterém pouze zopakoval Úřadu již známé skutečnosti - změny smluv týkající se pohřební

služby účastník řízení měnil se všemi dosavadními stranami. Smlouvy, které byly uzavřeny, byly řádně vypovězeny a po té byly uzavřeny smlouvy nové, když stávající účastníci předložili vyžádané podklady, a to ve formě nové koncesní listiny, nebo prohlášení o tom, že jsou schopni dokládat čestná prohlášení o nakládání s ostatky zemřelých. Fakt neuzavření konkrétní obchodní smlouvy s některou z pohřebních služeb vykonávající činnosti na území města Prostějova nemohl mít vliv na postavení této pohřební služby na trhu. I tato pohřební služba nebo pohřební služby měly možnost a mají i tuto v současné době vyžádat si termín nájmu obřadní síně s tím, že je pouze vyžadováno předložení nové koncesní listiny, nebo čestného prohlášení o tom, že s ostatky zemřelých je nakládáno v souladu se zákonem. Tudíž postupem šetřeného subjektu nemohlo dojít k zneužití dominantního postavení na trhu.

Ke skutečnostem uvedeným ve vyjádření účastníka řízení se Úřad vyjadřuje v celém tomto rozhodnutí, proto není nutné se na tomto místě k nim znovu vyjadřovat.

Právní hodnocení

Podle § 1 zákona je účelem tohoto zákona ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb (dále jen „zboží“) proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení (dále jen „narušení“) dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, nebo spojením soutěžitelů.

Zákon v § 11 odst. 1 stanoví, že zneužívání dominantního postavení na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů je zakázáno. Není tedy zakázána existence dominantního postavení soutěžitele jako takového, ale až jednání naplňujícího pojmové znaky skutkové podstaty zneužití tohoto postavení.

Autonomie vůle soutěžitele nacházejícího se v dominantním (popř. monopolním) postavení na relevantním trhu je do značné míry omezena v porovnání se soutěžiteli, kteří toto postavení na trhu nemají, a proto soutěžitel v dominantním postavení musí regulovat své obchodní chování tak, aby svým jednáním nenarušil hospodářskou soutěž a nezpůsobil újmu jiným soutěžitelům a spotřebitelům. Standard požadavků, jenž jsou na takového soutěžitele kladeny, je tedy nutně vyšší, což je dáno důrazem na tvorbu, zachování a ochranu zdravého soutěžního prostředí. Obdobně je posuzováno rovněž jednání dominantního soutěžitele v EU, viz např. rozhodnutí ESD: NV Nederlandsche Banden Industrie Michelin v Commission of the European Communities, případ 322/81: „...zjištění, že je podnik v dominantním postavení není samo o sobě rekriminací, ale znamená, že bez ohledu na důvody tohoto postavení, má tento podnik zvláštní odpovědnost v tom, aby svým chováním nenarušil transparentnost soutěže na společném trhu ...“

Při posuzování jednání TSP Úřad vyšel ze skutečnosti, že TSP disponují **dominantním postavením** na vymezeném relevantním trhu. Úřad má dále za prokázané, že TSP od 7.5.2004 do doby vydání rozhodnutí odmítají provádět obřady v obřadní síni v Prostějově pro PS Makový v souvislosti s ukončením smlouvy. Úřad vzal dále v úvahu, že TSP odmítli uzavřít s PS Makový novou smlouvu o provádění obřadů v obřadní síni v Prostějově a postupovali tak rozdílně oproti pohřební službě Václavková a spol. s r.o. a pohřební službě Otakara Svobody, s nimiž byla smlouva uzavřena. Zároveň Úřad v rámci správního řízení prokázal, že TSP nepřístupují k PS Makový při obstarávání a provádění obřadů v obřadní síni jako k ostatním pohřebním službám v Prostějově, které dlouhodobou smlouvu s TSP nemají rovněž uzavřenu.

Úřad se v rámci správního řízení dále zabýval důvody, které vedly TSP k odmítnutí obstarávat a provádět obřady pro PS Makový v obřadní síni v Prostějově. K tomu Úřad konstatuje, že bylo prokázáno, že důvody uváděné společností TSP pro neuzavření smlouvy, a to nedoložení příslušných dokladů, nemůže být důvodem pro odmítnutí uzavření smlouvy, neboť dokumenty předložené PS Makový jednoznačně prokazují požadované skutečnosti (viz sdělení starosty obce Malé Hradisko o platně uzavřené smlouvě o nájmu části márnice). Navíc byly tyto dokumenty nad rámec rozsahu dokumentů předkládaných ostatními pohřebními službami. Úřad proto konstatuje, že v rámci správního řízení účastník řízení neuvedl objektivně ospravedlnitelné důvody pro neuzavření smlouvy o provádění obřadů v obřadní síni v Prostějově s PS Makový.

Úřad zároveň shledal za neobjektivní důvody uváděné TSP k nespolupráci s PS Makový oproti ostatním pohřebním službám bez uzavřené písemné smlouvy, jimž obřady v obřadní síni v Prostějově zajišťují, neboť PS Makový dokládala a dokládá čestná prohlášení o splnění podmínek zákona o pohřebnictví z hlediska způsobu uložení ostatků zesnulých. Úřad proto konstatuje, že ani v tomto případě neexistují objektivně ospravedlnitelné důvody pro odmítnutí spolupráce s PS Makový ze strany TSP.

Úřad dále uvádí, že PS Makový je nejvýznamnějším poskytovatelem pohřebních služeb z hlediska obřadů v obřadní síni v Prostějově, čehož si musely být vědomy i TSP, neboť tyto obřady zajišťují. Dále Úřad konstatuje, že bez možnosti zajistit provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově nemůže PS Makový poskytovat komplexní pohřební služby svým zákazníkům. Přitom koneční spotřebitelé, tj. pozůstalí, požadují ve většině případů sjednání celého pohřbu u jedné pohřební služby, což vyplynulo z písemných objednávek objednavatelů. Z podkladů zaslanych od vzorku oslovených pohřebních služeb pak dále vyplynulo, že pozůstalí nejsou ve většině případů ochotni uskutečnit obřad v jiné obřadní síni, než si zvolili. Vzhledem k tomu, že obřadní síň v Prostějově je jedinou obřadní síni v tomto městě, PS Makový bez spolupráce s TSP nemá možnost poskytovat služby provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově. Přitom je třeba vzít v úvahu, že z celkového počtu všech pohřbů s obřady realizovaných v roce 2003 PS Makový bylo cca 73 % v obřadní síni v Prostějově, pouhých necelých 10 % všech pohřbů tvořily pohřby bez obřadu. PS Makový je tak při poskytování pohřebních služeb značně závislá na přístupu do obřadní síně v Prostějově.

V případě neposkytování služeb provedení posledního rozloučení v obřadní síni v Prostějově ze strany TSP je téměř vyloučeno, aby PS Makový mohla získat jiného dodavatele těchto služeb ve městě Prostějově. To by vzhledem k tomu, že v Prostějově je jediná obřadní síň, předpokládalo výstavbu nové obřadní síně, což je z hlediska investičních nákladů časově i finančně náročné. Obřadní síň pak je ve většině případů součástí veřejného pohřebiště, kde jsou zesnulí po obřadu následně pochováni.

Dále Úřad uvádí, že dominantní soutěžitel dodávající výrobky či služby je povinen v dostatečném předstihu upozornit svého odběratele na případné omezení či zastavení dodávek výrobků či služeb, který by odběrateli umožňoval přizpůsobit se dané situaci. K tomu Úřad konstatuje, že teprve 5.5.2004 informovaly TSP PS Makový o tom, že smlouva o provádění obřadů v obřadní síni v Prostějově nebude uzavřena a nadále TSP nebudou přebírat objednávky PS Makový v tomto směru, tj. dva dny před uplynutím výpovědní doby staré smlouvy. Během dvou dní PS Makový nemohla učinit dostatečná opatření k tomu, aby odvrátila negativní dopady nastalé situace. Úřad rovněž podotýká, že PS Makový představovala dlouhodobého odběratele služeb TSP (od roku 1998).

Tím, že TSP odmítly spolupracovat s PS Makový, zároveň značně znevýhodnily svého přímého konkurenta – poskytovatele pohřebních služeb, neboť mu znemožnily poskytovat pohřební služby v takovém rozsahu, jako je mohou poskytovat TSP a ostatní soutěžitelé – pohřební služby a vyloučily ji tak z férové soutěže s ostatními pohřebními službami včetně TSP.

Úřad dále konstatuje, že PS Makový byla znevýhodněna v soutěži rovněž zavedením dvojího ceníku za služby poskytované ze strany TSP pro občany a pro pohřební služby s uzavřenou smlouvou. Prostřednictvím vystavování objednávek pro pozůstalé na základě ceníku pro občany byla PS Makový znevýhodněna oproti ostatním pohřebním službám s uzavřenou smlouvou.

Na základě posouzení všech skutečností dospěl Úřad k závěru, že jednání TSP spočívající v odmítnutí dodávat služby provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově PS Makový nebylo odůvodněno objektivně ospravedlnitelnými důvody a má charakter zneužití dominantního postavení ve smyslu § 11 odst. 1 zákona.

V této souvislosti poukazuje Úřad i na rozhodovací praxi Evropských společenství – např. rozsudek Soudního dvora ze 14.2.1978 (United Brands, C 27/76) – soutěžitel v dominantním postavení na trhu nemůže zastavit dodávky dlouhodobému zákazníkovi, pokud jeho objednávky nevybočují z normálu a dodržují běžná pravidla; též viz rozhodnutí Komise z 29.7.1987 (IV/32.279 – BBI/Bossey and Hawkes), kdy bylo vysloveno, že závislost odběratelů na výrobcích dodavatele byla taková, že bylo značně pravděpodobné ukončení jejich obchodování v důsledku odmítnutí dodávek. Obdobně Úřad odkazuje na rozhodnutí Evropského soudního dvora z 29.6.1978 (C 77/77, Benzine en Petroleum Handelsmaatschappij BV v EC Commission). Dominantní podnikatel/dodavatel smí učinit rozumné kroky k ochraně svých hospodářských zájmů, ale taková opatření musejí být fér a úměrná hrozbě. K tomu Úřad navíc konstatuje, že v rámci správního řízení nebyly zjištěny žádné oprávněné hospodářské zájmy TSP, které by PS Makový svým jednáním ohrožovala.

Podstatným znakem naplnění skutkové podstaty zneužití dominantního postavení je újma způsobená jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Pojem „újma“ zákon nedefinuje, nelze jej však bez dalšího zaměňovat s pojmem „škoda“. Újma je pojem obsahově širší, který v sobě sice může zahrnovat škodu vyjádřitelnou obecným ekvivalentem peněz, z hlediska zákona však újma mimo jiné také spočívá v samotném narušení soutěže, kdy protisoutěžní praktiky dominantanta zabraňují udržení nebo rozvoji soutěže na určitém trhu, což má konkrétní důsledky pro jiné soutěžitele, případně rovněž spotřebitele.

Úřad konstatuje, že v důsledku jednání TSP, byla PS Makový znevýhodněna v hospodářské soutěži, neboť jí byl znemožněn přístup do obřadní síně v Prostějově, která je jedinou obřadní síní v Prostějově a jenž je pro podnikatelskou aktivitu PS Makový nezbytný. Úřad dále uvádí, že jednání TSP mělo rovněž dopad ve zvýšení nákladů PS Makový – viz výše rozhodnutí v části Újma. Nemožnost poskytovat komplexní pohřební služby pak vedlo rovněž ke ztrátě potenciálních zákazníků PS Makový.

Úřad dále uvádí, že jednání TSP mělo negativní dopad rovněž na konečné spotřebitele (pozůstalé), kteří měli postupem TSP omezen výběr pohřebních služeb zajišťujících kompletní provedení pohřbu v Prostějově. V případě volby PS Makový pak museli obstarávat obřad v obřadní síni samostatně či prostřednictvím zplnomocněného zástupce. Vznikla jim

rovněž újma finanční, a to placením částky 190,40 Kč za uzavření smlouvy s TSP, kterou platí pouze fyzické osoby – nepodnikatelé, nikoli pohřební služby.

Dále se Úřad zabýval tím, zda k porušení zákona došlo ze strany TSP úmyslně či z nedbalosti. TSP si bezpochyby musely být vědomy, že svým jednáním mohou ohrozit pozici PS Makový a tím narušit soutěž (a porušit zákon). Tomu nasvědčuje i skutečnost, že důvody uváděné TSP k odmítnutí spolupráce s PS Makový byly zjevně nepravdivé. TSP si tak musely být vědomy, že PS Makový plní veškeré podmínky stanovené TSP vůči ostatním pohřebním službám spolupracujícím s TSP při obstarávání obřadů v obřadní síni v Prostějově. Ze všech výše uvedených důvodů Úřad uzavírá, že účastník řízení – TSP porušil zákaz stanovený v § 11 odst. 1 zákona úmyslně, a to v podobě úmyslu přímého.

Na základě posouzení všech výše uvedených skutečností rozhodl Úřad tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Odůvodnění výše pokuty

Podle ustanovení § 22 odst. 2 zákona může Úřad soutěžitelům uložit pokutu do výše 10 000 000,- Kč nebo do výše 10 % z čistého obratu dosaženého za poslední ukončený kalendářní rok, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákazy stanovené v § 3 odst. 1, § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 nebo neplní závazky uznané podle § 7 odst. 2 nebo § 11 odst. 3. Při rozhodování o výši pokuty Úřad přihlédne zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování tohoto zákona. Výše pokuty v mezích stanovených zákonem je věcí správního uvážení Úřadu a je v konkrétním případě individualizována skutkovými okolnostmi daného případu, stavem soutěžního prostředí a v neposlední řadě zaměřením a cíly soutěžní politiky. Obdobně postupuje při ukládání sankcí i Evropská komise a Evropský soudní dvůr (např. rozsudek ESD ze dne 12.7.2001 ve věci Tate & Lyle pls., British Sugar and Napier Brown & Co, Ltd. v Commission).

Úřad přihlédl zejména ke skutečnosti, že protisoutěžního jednání se dopustil subjekt, který na příslušném relevantním trhu zaujímá výrazné dominantní postavení (jedná se o postavení monopolní). Je však třeba uvést, že jednání TSP má pouze lokální charakter, tzn. že jeho dopady se projevují pouze na území města Prostějova. Zneužití dominantního postavení se dopustily TSP na újmu dlouhodobého odběratele služby provádění obřadů v obřadní síni v Prostějově, který prakticky neměl možnost zajistit si tyto služby od jiného dodavatele. Jednání TSP podstatně ztížilo postavení PS Makový při poskytování pohřebních služeb. Přitom TSP působí zároveň jako horizontální konkurent PS Makový při poskytování pohřebních služeb. V daném případě vznikla újma PS Makový a také spotřebitelům, kteří poptávali službu provedení obřadu v obřadní síni v Prostějově u PS Makový.

Úřad dále přihlédl k délce porušování zákona, tj. od 7.5.2004 do doby vydání rozhodnutí, tedy cca 5 a půl měsíce, tj. nikoli krátkodobé jednání. Při stanovení výše pokuty Úřad dále zohlednil i skutečnost, že došlo k úmyslnému porušení zákona, a to navíc ve formě úmyslu přímého. Úřad vzal rovněž v úvahu, že v případě jednání účastníka řízení se jedná o první porušení zákona.

Jako přitěžující okolnost vzal Úřad v úvahu, že TSP poskytly Úřadu nesprávné informace, kdy např. uvedly, že objednávky vystavené dle ceníku platného pro občany a pohřební služby bez smlouvy ze 7.5.2004 byly cca 3 a byly vystavovány pouze do 10.5.2004. V řízení však bylo zjištěno, že objednávky dle ceníku platného od 7.5.2004 pro občany a

pohřební služby bez uzavřené písemné smlouvy byly vystavovány TSP v období od 11.5.2004 do 2.6.2004, a jednalo se o celkem 21 objednávek.

Úřad v rámci správního uvážení o výši pokuty přihlédl k základním funkcím pokuty, tj. k funkci preventivní a represivní. Při stanovení výše pokuty Úřad dále vycházel z celkové výše obrátu TSP za rok 2003. Po zohlednění všech výše uvedených skutečností dospěl Úřad k závěru, že pokuta ve výši 1 500 000,- Kč, která se nachází při dolní hranici zákonem předvídaného rozpětí pokuty, přispěje k naplnění obou výše uvedených základních úkolů a nebude pro účastníka řízení likvidační.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:

JUDr. Zdeněk Klapka, advokát
nám. T.G. Masaryka 8
796 01 Prostějov

Technické služby Prostějov, s.r.o.
Jihoslovanská 2169/28
796 01 Prostějov